

Geen gasleidingen meer bij nieuwbouw

Als we Nederland aardgasvrij willen maken, waarom leggen we dan nog gasleidingen aan in een nieuwbouwwijk, is de vraag van Anne Janssen.

Het gonst sinds enkele maanden van de geluiden om Nederland 'aardgasvrij' te maken. Het besef dringt door dat, als we de afspraken in Parijs over klimaat serieus nemen, er voor aardgas geen plaats is in de gebouwde omgeving. Maar als dit besef er is, waarom wordt er dan nog steeds nieuwe gasinfrastructuur gerealiseerd bij nieuwbouwwijken? Dat is een verspilling van geld en bovendien onnodig. Juist voor nieuwbouw zijn er genoeg alternatieven. Verbied daarom zo snel mogelijk de aanleg van nieuwe gasinfrastructuur voor nieuwbouw!

Minister Kamp is helder in het Energierapport: in 2050 verwarmen wij onze huizen niet meer met aardgas. De implicaties van deze ambities zijn niet te onderschatten. Onze gehele woningvoorraad, kantoren, scholen en winkels moeten van het aardgas af. Dit is een enorme opgave, vergelijkbaar met de wederopbouw uit de jaren '50. Overal in het land wordt nu in kaart gebracht welke wijken geschikt zijn voor een collectieve warmtevoorziening met restwarmte of geothermie en welke wijken voor een 'all electric' oplossing met warmtepompen.

Ook bij de netbeheerders begint het einde van het aardgastijdperk door te dringen. Liander vraagt zich hardop af of het wel verantwoord is om bestaande verouderde gasnetten te vervangen. Waarom nu veel geld investeren in het vervangen van gasnetten, terwijl we in 2050 geen aardgas meer gebruiken?

Verplicht of verleid

Er zijn nog veel vragen over hoe we bestaande wijken van het gas af krijgen. Welke mogelijkheden hebben gemeenten om wijken aan te wijzen, wie beslist er welk alternatief er komt, wie gaat betalen voor een al-

Overal in Nederland wordt nog gebouwd met infrastructuur voor aardgas.

ternatieve verwarmingsbron, en worden bewoners verplicht of verleid om van het gas af te gaan? Deze vragen zullen de komende maanden beantwoord moeten gaan worden.

Maar terwijl iedereen met elkaar in gesprek is over hoe we bestaande wijken aardgasloos maken, wordt er volop gebouwd in Nederland. Het afgelopen jaar zijn er meer dan 50.000 woningen gerealiseerd. Een groot deel daarvan is gewoon aangesloten op aardgas. Dat lijkt de omgekeerde wereld: aan de ene kant veel geld investeren om de bestaande bouw van het gas af halen, terwijl aan de andere kant nieuwe huizen op het gas worden aangesloten. Dit is opmerkelijk omdat nieuwbouw relatief een-

voudig aardgasloos is te maken. Nieuwbouw wordt goed geïsoleerd, wat het makkelijker maakt om warmtepompen op bijvoorbeeld bodemenergie toe te passen.

Ook kunnen gemeentes de aanleg van gas voorkomen. Ze kunnen concessies verlenen voor collectieve warmte in een bepaalde wijk, of in plannen vragen dat een wijk klimaatneutraal wordt aangelegd.

Wet werkt tegen

Echter, juridisch hebben gemeentes geen mogelijkheid om gas te verbieden. Het recht op een gasaansluiting is wettelijk vastgelegd. Gemeentes kunnen als ze grondposities hebben wel vragen om vergaande mate van

klimaatneutraliteit, maar dat mag alleen op vrijwillige basis. Ook het uitgeven van warmteconcessies is aan randvoorwaarden verbonden. Daarnaast ontbreekt het gemeentes vaak aan kennis over alternatieven voor gas, of zijn zij bang ontwikkelaars en potentiële kopers af te schrikken door eisen rondom klimaatneutraliteit.

Help gemeenten van deze koudwaterrees af en verbied het aanleggen van nieuwe gasinfrastructuur voor nieuwbouw. Zo voorkomen we dat gasleidingen met een levensduur van 70 jaar de komende decennia uit de grond gehaald moeten worden. En zetten we de eerste stap naar een aardgasloze gebouwde omgeving.

Anne Janssen

adviseur bij Over Morgen, adviesbureau op het gebied van energietransitie en gebiedsvernieuwing